

SLOVENSKI NAROD.

"Slovenski Narod" velja po poštji:

za kraje bivše Avstro-Ogrke:	za Nemčijo:
ato leto skupaj naprej . . . . K 60—	celo leto naprej . . . . K 65—
pol leta . . . . . 30—	
četr leta . . . . . 15—	
na mesec 550	celo leto naprej . . . . K 70—

Vprašanjem gledate in se ne pričoži za odgovor dopisnic ali znamka.
Uradništvo (spodaj, pritičje, levo), Knafelova ulica št. 8, telefon št. 90.

Bilo srečno!

Danes zjutraj so se odprljali poslanci za narodno predstavništvo, ki se sestane v Beogradu 1. marca.

Ta dan bi morale vhrati zastave z vseh strel, na vseh železniških postajah bi se moralno zbrati ljudstvo in spremljati s svojimi željami in pozdravi svoje zastopnike, ki odhajajo v prvi narodni parlament. Zastav so ne bo in tudi ne pozdravov. Prevečkrat so vihrale v zadnjih letih, ko ne bi bile smele, in prepozno je bilo razglašeno, kdaj pride težko pričakovani vik s prvimi našimi poslanci v svobodni državi. Pozdravi in zastave tudi niso potrebne. Preveč občutimo vsi trdo potrebo, da se je moralno narodno predstavništvo zbrati naglo, brez zastav in slavnosti, ker stojimo pred velikimi nalogami, ki se ne da več odlagati. Mi vsi smo zahtevali, da pride ljudstvo besede. Veliki deli naše domovine še niso osvobojeni, iz starega robstva so padli v novo in hujše. Treba je misliti na sredstva osvobojenja, če se mednarodni položaj tako razvije. Treba je pa tudi misliti na sredstva obrambe sedaj svobodne zemlje pred laškimi in nemškimi nakanami. Agrarna reforma se mora provesti: mase ljudi, ki so dovolj dolgo trpele, zahtevajo dela in zasluga. Delavsko vprašanje, socialno zavarovanje, skrb za bolne, invalide, varstvo materam, koalicjsko pravo, — to vse stoje pred nami ter trka na vrata. Ali bomo moderna država, ki bo imela dovolj zaslužka in dela za vsakega svojega sina, ali pa bomo toriše nepotrebnih borb in nerodov: to je odvisno od nas in se bo odločilo v narodnem predstavništvu. Razume se, da je ravno tako hitro treba urediti uradniško vprašanje, prehrano, promet, državne finance in pripraviti tla urejenemu bočemu državnemu gospodarstvu. Za prvimi najnajnajšimi vprašanji pride na red valuta. Prvo pa bo začasna ustanova, ki mora biti res demokratična, brez ostankov stare dobe.

Prvo naše narodno predstavništvo zboruje v času, ko pridejo naša najbolj odločilna zunanje-politična vprašanja na vrsto na mednarodni, odnosno Antantni mirovni konferenci v Parizu. Tej moji naše narodno zastopstvo povedati, da ne bomo nikdar priznali nobenega nasilja in nobene krivice, ki bi nam jo kdorkoli hotel pod firmo državniške modrosti prizadeti. Gorica in Trst in Reka, otoki in Split, Kotor, vsa zemlja in vse morje med njimi, so naša last, naša zemlja in naše morje, naš narod in del našega telesa. Tako mora ostati, tako zahteva pravica.

Jugoslovanska demokratska stranka je v zvezi z erakomislenimi demokratami iz Banovine in vojvodine, iz Dalmacije in Istre, Črne gore in Bosne, Hercegovine, Srbije in Makedonije, prevzela večji in težji del izvršitve teh nalog. Prevzela je odgovornost. Ne smemo si prikrivati, da ne pojde niti tako lahko niti tako brzo, kakor je obča želja. Dedčino prevzemamo po enem največjih svetovnih konkurzov. Njiva, ki mnogo let ni videla pluga, ne more takoj dati klenega zrna. Toda enega smo si vesti: Mi vasi in poleg naše stranke mnogi dobri misleči in narodni može raznih drugih strank imamo najboljšo in pošteno voljo storiti kar je v naših močeh. Nam vsem je pred očmi potreba, da damo iz sebe, kolikor je v nas zmožnosti in poštene volje. V Beograd odhajajo naši poslanci v zavesti, da je to prvikrat v zgodovini celega naroda, ko se sestane vsi ljudski zastopniki jednega naroda, Srbov, Hrvatov in Slovencev v jedini državi in z jednim knezom, z jednim skupnim ljudskim in narodnim interesom, z jednim programom in z jedno voljo.

Oči celega naroda so nprte v Beograd.

»Bog i sreča junaka!«

Dr. Pavelj Grošelj: Vseučiliško vprašanje.

Neposredni povod mojim izvajanjem tvori članek o vseučiliškem vprašanju, ki ga je priobčil »Slovenski Narod« v soboto, dne 15. februarja. Na pomankljivih ali celo napačnih premisah zgrajeni sklepi omenjenega članka bi utegnili zavesti tudi širše občinstvo do pravilnega umevanja našega vseučiliškega vprašanja, aka bi se ne našel nihče, ki bi jih ne zavrnil in ne pokazal na njih stvarne in logiske napake in na pravo stanje vseučiliškega vprašanja pri nas.

V starji Avstriji smo zahtevali ustanovitev slovenskega vseučilišča predvsem iz nacionalno - političnih razlogov. Gibalo naših zahtev pa ni bila morda naivna bojzen sobotnega člankarja, »da bi nam nemške univerze zatrpljale kri in nam jo vodenile, dokler ne bi končno poginili v nemški vodi.« S prevelikim gnevom do nemške kulture je odhajala naša mladina v tujino, preveč je stala kot nepovabljena gost ob strani vsemu vseučiliškemu življenu tujih univerz, prerahal je bil kontakt med docenti in našim dijastvom, da bi nam bila z nemškimi vseučiliških katedrov pretela nacionalna nevarnost.

Argument naših zahtev je tičal mnogo globlje in je bil vseskozi pozitiven; ne opasnost tujih, temveč ne-precenljiva kulturna in narodnopolitična korist lastnega vseučilišča nam je narekovala kategorični imperativ: Slovencem lastne visoke šole! Iz našega klica po slovenski univerzi je zvenelo trdno preščiranje, da nacionalni organizem, ki ga kronaš z narodnimi visokimi šolstvom, to je z lastno glavo in z lastnimi možgani, ki mišljijo, čutijo, sklikajo in ukazujejo vsemu udom narodnega organizma ter jih vodijo smotreno v boju za obstanek — da tak narodni organizem ne more nikdar več propasti. — Verovali smo v rešilni lek kulture!

Res, z novimi mejami je šla nevarnost naše narodne propasti enkrat za vselej mimo nas. Toda zdi se mi umestno, da tudi sedaj, ko gledamo bodočnosti z mirnimi srcem v obraz, analiziramo blagodejne vplive one medicine, ki smo od nje pričakovali rešitve od narodne smrti. Morebiti so nam njenе zdravilne moči tudi v novih odnošajih koristne in potrebne.

Če bi bila visoka šola samo »šola v običajnem pomenu te besede, tedaj bi bilo skoro izgubljalo toliko besedi za slovensko visoko šolstvo. Ce bi namreč bila visoka šola samo fabrika za proizvajanje avdovatov, profesorjev, zdravnikov, inženirjev itd., tedaj bi bilo skoro vseeno ali stoji ta fabrika slučajno v Ljubljani ali v Zagrebu ali v Beogradu — ali recimo celo v Berlinu — samo če proizvaja solidno fabriško blago. Visoka šola pa je mnogo več, ona je »univerza« v najglobljem smislu te besede.

Univerza je znanstvena vest naroda, ki se obrača manjo v negotovosti in dvomih in se potolačen zaupa njeni razsodbi; ona je glasnica resnice, ki ji preko vseh koristi trenotka in preko nestalnih političnih gesel pomaga do zimage; ona je zatočišče svobode, ob časih najhujšega pritiska ali kateregakoli suženjstva čuva skrbno kot Vestačka iskro svobode in jo neti v srčih miladin; univerza pa je tudi ona čarodejka, ki izsledi in obudi k življenu v narodu vse njegovo duševno bogastvo. Vseučilišče odkriva nove talente, vstvarja jim možnost znanstvenega dela, dviga jih in krepi v plemeniti umski tekmi. A tudi izobraženec, ki se ni posvetil znanstvenemu poklicu, črpa vedno nove pobude in znanja iz domačega vseučilišča. Luč resnice in prosvete pronica iz vseučilišča v vedno širše plasti naroda. Vsa ljudska izobrazba in vsaka poljudna znanost mora konečno temeljiti in izvirati v univerzi. Univerza pa je tudi neprcenljivega pomena s stališča psihologije mas. Ona je celelju narodu očiten simbol moči in napredka ter vzbuja v posamezniku ponos in samozvest, ona je vsem socijalnim plastem viden vrhunc, do katerega se je povzpel naša kultura. Univerza je konečno kompas narodnega razvoja. Kadar se voditelji naroda trajno ločijo od smeri, ki jo kaže tenkočutna igla magnetica umske kulture, tedaj naj

Inhača vsek dan zvečer, izvenčni nadajo in prenika.

Imerati se računa po porabljenem prostoru in stor 1 m² visok ter 54 mm širok prostor: enkrat po 12 vin, dvakrat po 11 vin, trikrat po 10 vin. Poslano (enak prostor) 30 vin, parte in zahvale (enak prostor) 20 vinarjev. Pri večjih insercijskih po dogovoru.

Novi naročniki naj pošljijo naročino vedno 15.1. po naznamcu. Na same pismene naročne besede brez posamezne denarje se ne moremo nikdar ozrediti. »Narodna Tiskarska« telefon št. 89.

»Slovenski Narod« velja v Ljubljani:

dostavljen na dom ali če se budi ponj: celo leto naprej . . . . . K 58—

pol leta . . . . . 29— na mesec K 5—

Posamezna številka velja 30 vinarjev.

Dopriskaj se frankirajo. Rokopis se nevračajo.

Uradništvo: Knafelova ulica št. 8 (v 1. nadst. levo), telefon št. 34.

Bilo srečno!

Danes zjutraj so se odprljali poslanci za narodno predstavništvo, ki se sestane v Beogradu 1. marca.

Ta dan bi morale vhrati zastave z vseh strel, na vseh železniških postajah bi se moralno zbrati ljudstvo in spremljati s svojimi željami in pozdravi svoje zastopnike, ki odhajajo v prvi narodni parlament. Zastav so ne bo in tudi ne pozdravov. Prevečkrat so vihrale v zadnjih letih, ko ne bi bile smele, in prepozno je bilo razglašeno, kdaj pride težko pričakovani vik s prvimi našimi poslanci v svobodni državi. Pozdravi in zastave tudi niso potrebne. Preveč občutimo vsi trdo potrebo, da se je moralno narodno predstavništvo zbrati naglo, brez zastav in slavnosti, ker stojimo pred velikimi nalogami, ki se ne da več odlagati. Mi vsi smo zahtevali, da pride ljudstvo besede. Veliki deli naše domovine še niso osvobojeni, iz starega robstva so padli v novo in hujše. Treba je misliti na sredstva obrambe sedaj svobodne zemlje pred laškimi in nemškimi nakanami. Agrarna reforma se mora provesti: mase ljudi, ki so dovolj dolgo trpele, zahtevajo dela in zasluga. Delavsko vprašanje, socialno zavarovanje, skrb za bolne, invalide, varstvo materam, koalicjsko pravo, — to vse stoje pred nami ter trka na vrata. Ali bomo moderna država, ki bo imela dovolj zaslužka in dela za vsakega slovenca sina, ali pa bomo toriše nepotrebnih borb in nerodov: to je odvisno od nas in se bo odločilo v narodnem predstavništvu. Razume se, da je ravno tako hitro treba urediti uradniško vprašanje, prehrano, promet, državne finance in pripraviti tla urejenemu bočemu državnemu gospodarstvu. Za prvimi najnajnajšimi vprašanji pride na red valuta. Prvo pa bo začasna ustanova, ki mora biti res demokratična, brez ostankov stare dobe.

Prvo naše narodno predstavništvo zboruje v času, ko pridejo naša najbolj odločilna zunanje-politična vprašanja na vrsto na mednarodni, odnosno Antantni mirovni konferenci v Parizu. Tej moji naše narodno zastopstvo povedati, da ne bomo nikdar priznali nobenega nasilja in nobene krivice, ki bi nam jo kdorkoli hotel pod firmo državniške modrosti prizadeti. Gorica in Trst in Reka, otoki in Split, Kotor, vsa zemlja in vse morje med njimi, so naša last, naša zemlja in naše morje, naš narod in del našega telesa. Tako mora ostati, tako zahteva pravica.

Jugoslovanska demokratska stranka je v zvezi z erakomislenimi demokratami iz Banovine in vojvodine, iz Dalmacije in Istre, Črne gore in Bosne, Hercegovine, Srbije in Makedonije, prevzela večji in težji del izvršitve teh nalog. Prevzela je odgovornost. Ne smemo si prikrivati, da ne pojde niti tako lahko niti tako brzo, kakor je obča želja. Dedčino prevzemamo po enem največjih svetovnih konkurzov. Njiva, ki mnogo let ni videla pluga, ne more takoj dati klenega zrna. Toda enega smo si vesti: Mi vasi in poleg naše stranke mnogi dobri misleči in narodni može raznih drugih strank imamo najboljšo in pošteno voljo storiti kar je v naših močeh. Nam vsem je pred očmi potreba, da damo iz sebe, kolikor je v nas zmožnosti in poštene volje. V Beograd odhajajo naši poslanci v zavesti, da je to prvikrat v zgodovini celega naroda, ko se sestane vsi ljudski zastopniki jednega naroda, Srbov, Hrvatov in Slovencev v jedini državi in z jednim knezom, z jednim skupnim ljudskim in narodnim interesom, z jednim programom in z jedno voljo.

Oči celega naroda so nprte v Beograd.

»Bog i sreča junaka!«

Spominjajte se zaklada „Slov. sokolske zveze“.

Naši poslanci v Parizu.

si bodo v svesti, da so na napačnem potu.

Tako je univerza kot najvišja kulturna institucija za harmoničen razvoj duševnega življenja vsake etničke skupine, neobhodno potrebna. Neizbrisljive korelacije jo vežejo s slehernim kulturnim utripom naroda in se spletajo okoli nje v harmonično enoto duševne kulture.

Vsega tega pa nam najboljša univerza v Zagrebu ali Beogradu ne more podati.

Na telo slovenske narodne kulture se skladno prilega samona glava: slovenska univerza.

A tudi če bi bil naš troimeni narod etnično in po dialektru popolnoma homogen, tudi tedaj bi to veliko naločno mogla vršiti pri nas samo domača univerza.

Kakor obvlada kostna stanica — da se poslužim primere iz svoje stroke — klub neštetim izrastkom, le ozek teritorij, ki mu dojava redilnih snovi in ga prepriča s koščenino, prav tako more tudi posamezno vseučilišče duševno hraniti in moralno utrijeti le teritorialno ozko okrožje. Za obsežni teritorij Jugoslavije in za njenih 12 milijonov prebivalcev pa sta dosedanji dve vseučilišči brezvonomno premalo.

Iz ljudstva, ki prebiva na slovenskem teritoriju jugoslovanske kraljevine, hočemo torej dvigniti vso njegovo moralno in gmotno bogastvo, storiti ga hočemo kulturno in materialno močnega v prvega celotnega. Do tega cilja pa nas privede ena sama pot — in ta vodi skozi vrata slovenskih visokih šol.

Kdor imenuje to idealno stremljenje separatizem, kakor je to storil sobotni člankar, ta ni premislil vsebine indalečnostnosti svoje trditve. V njegovih očeh mora biti separatist tudi vsak podjetnik, ki bo na slovenskem ozemlju skušal ustanoviti kako tvorivo, kako separativno, mu mora biti vsakdo, ki se bo trudil odkriti in izkoristiti prirodne zaklade našega ozemlja, in sicer ni manjši separatist kot oni, ki zahteva, da se z ustanovitvijo lastnih visokih šol izseli in dvigne duševno kulturo, ki živi na tem ozemlju.

Načelo, da se ogromno telo jugoslovanskega naroda ne da kulturno prekvapiti kot celota, temveč da mora delo delovati pri njej načinih skupnosti, ki se od tod odvije koncentrično kvíšku: od noedenca, družine, občine, dialektu do celokupnega naroda — to načelo se ne more nikdar in nikoli nazivati kulturni separatizem.

Ustanovitev slovenskega visokega šolstva tedaj ni samo lokalna slovenska zadeva, temveč je potrebna in nujna tudi iz vitalnih interesov celokupne naše kraljevine. In to tem bolj, če do dne premislimo vlogo, ki bo odmerjena Slovencem v novi državi. Naše ozemlje bo mejnik Jugoslavije proti zapadni Evropi. Preko nas bo razvila val zapadne kulture. Kulturno premalo podprt narod pa postane le prelahko suženjstvo svojega kulturno jačega sosedja. Ne suženjstvo pa daje duševno suženjstvo na rodni šoli, da bo morda do zaledi v enem tednu kapitulirati s celo vojsko. Dasi se zdi vse to na prvi pogled malenkost, da je najbrže tu izvor, in sicer glavni, za vsa nadaljnja nesoglasja.

Francija namreč pravi, kar je res, da je Wilson takrat govoril v imenu Antante in bil moral zastopati tudi kor

Maribor, 25. februarja. (Ljub. kor. ur.) Nemci so v neutralnem pasu napadli železniško postajo Gozdšče pred Cmurekom ter so oropali železniški blagajnico. Pomeni so vse vozne listke na cesto in umili vse aparate.

Maribor, 25. februarja. (Ljub. koresp. urad) Nemci so danes zjutraj streljali na viaki med Špijem in Cmurekom.

Maribor, 25. februarja. (Ljub. koresp. urad) V Radgoni so Nemci v Trummarjevi mlinu rekvirirali več tisoč kilogramov pšenične moke, ki je bila last mesta Maribora. Moka je bila namenjena za prehrano mariborskega prebivalstva.

Prekajoči grozid. Beograd, 26. februarja. (Ljub. k. u.) Tiskovni urad poroča: Pariško italijansko poslanstvo dementira vest o skorajšnji zaroki princenžine Jozanke z angleškim prestolonaslednikom, češ, da je došla italijanska kraljica s svojimi čerema v Pariz samo, da vidi svoje roditelje.

Medzavezniški odbor v Splitu.

Split, 26. februarja. (Ljub. k. u.) Dalmatinski dop. urad poroča: Medzavezniški odbor admiralov za izvedbo dogovora o premirju v Jadranskem morju obžaluje, ker je prisiljen ugotoviti, da ne vladata red in varnost v mestu Splitu. Zajeni so bili častniki, ki pripadajo eni zavezniški državi. Po podadmiralu Niblacku zastopniku ameriških Zedinjenih držav, ki mu je poverjeno pomorsko poveljništvo tega področja, je bilo sporočeno mestnim občinskim in vojaškim oblastim, da storjeni dogodki kršijo dogovor premirja in da se bo v bodeči s silo orožja preprečilo, da se podobni dogodki ne ponovijo. V svrhu, da se brez pogojno vzpostavi red, je dal medzavezniški odbor admiralu, odposlaniku Zedinjenih držav, nekajno medzavezniško patruljo na razpolago ter zahteva, da se s pomočjo srbskih čet in mestnega redarstva ukrne vse potrebno, da se ob nikan prilikl ne krši mir. Ukrennifer se bodo najstrožji koraki na podlagi vojnih zakonov, aka se počakajo mestne in vojaške oblasti nezmožne, da vzpostavijo red. A odpolnili se hočajo poslužiti vsakršnjih sredstev, ki sem jim bodo zdeli potreben proti onim oblastim, ki ne bi bile kos svojih načinov. Med drugim se smatrajo za kršenje premirja nastopni čini: Vsako žaljenje zavezniških zastav, vsako žaljenje z besedami ali kremplji napram častnikom in morarijem ali vojakom zavezniških narodov, vsako uporno zbiranje, vsaka manifestacija proti zavezniškom napadi na osebno svoboščino in zasebno last, kršitev hišnih pravic, neponkorenost napram odredbam patrulj. Podadmirali, odposlaniki štirih zavezniških in združenih velesil so: za Italijo Ugo Rombo, kot predsednik Niblack, za Frančko Rader, za Angleško Kiddle. Ententino brodovi v Luki je včeraj ob 4. popoldne izkrcalo patrole, ki hodijo po mestu nad vodstvom zavezniških častnikov. Red nadzraje v mestu tudi srbska vojska.

Neodrešena domovina.

Italijanska zverstva nad našimi Gorjanami - Slovenski mučeniki. Ljubljana, 25. februarja. Znano je našemu ljudstvu, kako so Italijani takoj po okupaciji naših dežel pričeli z brezzičnimi preganjajmi in internacijami goriških Slovencev. Odgnali so jih najprej v barake v Krmin, nato v Castelfranco in 18. januarja v Anziji pri Legnagu, province Verona. Tu so jih zaprli v ozke klekete in vkljenjene na rokah s težkimi verigami pustili 8 dni brez hrane. Ležati morajo na slami, raztreseni po golih, vlažnih tleh med nesteto golaznjo mrčesa. Vesti, ki prihaja iz taborišča v Angieri, poročajo o nepošpisljivem fizičnem in moralnem trpljenju naših internirancev. Nekateri izmed njih so že tako duševno one mogli, da se jim le pričelo mešati. V ozkih kleketah je zaprtih po 20 ljudi, med katerimi razsaja griza in bruhanje kri. V bolnišnicu gredo samo umrli, odkoder se ne vraca več živi. V taboriščih jih umre dnevno 5-6 od latote in v velike izgube kri. Vse moči teh nesrečnih žrtv laške goriške kamore, ki ji načelujejo Bombit Petrarin in Bramo, so popolnoma izčrpane in ako ne bo hitre pomoči in intervencija, se nihče ne bo vrnili več živ. Strihi teles, strašno upadelih obrazov, z očmi, ki so blaznosti zore, leže ti revze na gnilim slami, v lastni krv in blatu in čakajo rešite. Doslej iih še nihče ni zaslišal, nihče jim povedal vzroka teca nečloveškega ravnanja. Med temi interniranci se nahaja: Predsednik Narodnega sveta za Goriško dr. Karl Podgornik, njegov brat inž. Podgornik, drž. pravnik dr. Zorzi, okr. komisar Bogomil Berbuč, grof Coronini in mnogo drugih, katerih imena še nismo zvedeli. Tako ravna kulturna Italija z našimi ljudmi, katerih strašna usoda je začepljena, ako ne bo hitre pomoči. Narod naš pa stiska še onemogoč pesti, toda dobro ve, da pride dan vstavljanja in strašne osvete za vse krvice in grozodejstva, ki jih prepreči sedaj naši nevrečni bratje radi ljubezni svoje do nas in naše Jugoslavije.

Lahko se boje naših oči. O potovanju zastopnikov obratnega nadzorništva južne železnice gg. Preglia in inž. Segu, v Trstu poroča ljubljanski dop. urad dne 25. februarja iz uradnega vira: Ameriški podpolkovnik Caushy je dospel v petek popoldne z zastopniki nemško - avstrijske in čeho - slovaške države z Dunajem v Ljubljano. Na svoto potovanju v Trstu je hotel imeti seboj gg. Preglia in inž. Segu. Zastopnika obratnega nadzorništva južne železnice Italijanska komisija pa ni hotela izdati potnih listov, češ, da se preseči na Dunaju. Podpolkovnik Caushy je nato telegrafično zahteval potne liste iz Logatca, vselej česar sta z njim odpotovala gg. Preglia in inž. Segu. V Logatcu sta dobila brez zadržka potne liste. V soboto bi moral bil konferenca pri Delegaciji Transporti v Trstu pri podpolkovniku Caramelliju. Ta pa je bila odščitana dan na dopust. Nato so se dogovorili, da bo konferenca pri ravnateljstvu državnih železnic v Trstu. Pri interni konferenci, ki je nato bila v hotelu »Savoia«, se je ugotovil popoln sporazum med Amerikanci, Čeho - slovaki. Nemci in Jugoslovani glede prevoza živil, od katerih je bilo namenjeno 400 ton moke za Jugoslavijo. Popoldne ob štirih so prišli, kakor dogovorjeno, k ravnateljstvu - državnih železnic. Nepočasno predno se je začela konferenca, sta bila pozvana gg. Preglia inž. Segu, naj gresta k ravnatelju državnih železnic v drugo zobe. Tam

se jima je reklo, da je Beograd prekinil stike z Italijo, zaradi česar da se onadva ne moreta udeležiti konference, ampak da se morata zseliti pri načelniku generalnega štaba, polkovniku Luzzattiju. Italiani so jima dali svojega častnika, ki mu je spremljal v vojaškem avtomobilu z ameriškim častnikom k generalnemu šefu. Ta ni hotel prisjeti ameriškega častnika, nitičesar ukreniti in je postal gg. Preglia in inž. Segu v guvernerju. Tam je ameriški častnik izjavil, da omenjena gospoda nista prišla prostovoljno v Trst, ampak na zahtevo ameriške komisije; gospoda sta pod varstvom ameriške komisije, ki zahteva, da se neoviranost pustita v domovino. Po prerezkanju je guverner dovolil, da se moreta gospoda odpeljati nazaj v poseben voz.

Na razpolago je bil salonski voz ameriške komisije. Gospoda sta se nato odpeljala v vojaškem avtomobilu — vedno s spremljivo ameriško častnikom — stopila v salonski voz ter tam ostala do odhoda. Drugi dan ju je spremljal ameriški častnik iz Trsta do demarkacijske crte. Od tam se je vrnil v Trst. V Borovnicu sta gospoda izvedela, da Beograd ni pretrgal stikov z Italijo, temveč, da so iih pretrgali Italiani, ki odklenajo tudi vse prometne pogovore. Glasom izjav gospodov Preglia in inž. Segi je naše osebje na zasedenem ozemlju obupano, mnogo jih je odpuščenih, nobenega dobitnika ne živeja, čez demarkacijsko crto jih pa ne pusti. Stavka se nadaljuje. Zadnji moment se je pa raznesla govorica, da so Italiani odnehalo v obliju stankovcem osebju vse denarni prispevki — Da sta gospoda sploh prisjeti nazaj, se imata zahtevali edinole Američanom. Nekega čeho - slovaškega delegata, ki je potoval v Beograd v posebni misiji, so Italiani v Logatcu iztrzali in mu niso dovolili potovati dalje.

Laški propaganda. Laški listi hočajo z vso silo dokazati italijanski znaci Reke in se opirajo v ta namestitev, katero je provedel Consiglio nazionale. Kakšno je bilo to stetje, si lahko mislimo. Ker se je zdelo Lahom število svojih rojakov prenahalo, prisjeti so kratkomalo vse Italiane, ki so bili pred vojno na Reki, katere bi na sedaj zlasti iskali. V svoji nesramnosti priznavajo sami, da so več Recane jugoslovanske narodnosti, ki ne znajo ne pisati in ne brati, prisjeti k laški narodnosti. Kljub temu so se vedno naštehli konci nekaj nad polovico Lahov. Smešno pa je, da primerjajo Jugoslovane volku, ki hotejo pozreti nedolžnojagnje, namreč Laha. V svoji besnosti in onemoglosti si hočajo pomagati s posvajanjem, pa jim tudi to ne bude pomagalo.

Poitalianjenje Lloydu. Iz Trsta poročajo, da je >Avstrijski Lloyd prekrščen v >Lloyd Triestino, in dobi italijansko upravo. Generalni nadzornik Lloyda bo imel svoj sedež v Rimu. Parobrodi, ki se vrnejo >Lloydusc, bodo dobiti italijanska imena.

Laški propaganda. V okviranem področju prejšnjega Kranjske razvijajo Lah veliko propagando za Italijo. Tako prirejajo gledališke in kinematografske predstave po naših trzh in vseh na katerih vabijo vse prebivalstvo. Ena takih zabav se je vrnila v nedeljo 16. februarja na Raketu. Toda izmed vsega Rakeka sta bili navzoči samo dve družini.

Nečloveško ravnanje z našimi vietniki. V Spresiani je približno 30.000 jugoslovanskih vietnikov, ki so po napolju na tirolskih frontih padli v vietnštvu. Postopanje Italijanov je nad vse okrunito in nečloveško. Od kar so bili vjeti, niso še spali pod streho. Postavili so tim šotorje na platna na prostem, kjer spijo ob vsakem vremenu. Hrana je izredno slaba. Dobivajo pešt riža, kuhanega na vodi brez zabele, karbo brez sladkorja in četr hleba kruha. Trikrat na teden dobivajo koščič meseca. Do sedaj ni izmed nihko nikdo se dobil mila in perila. Oblike im razpadajo na telesu. Vsak najamnejši prestopnik kazuje Italijani s batinami. Z bolniki postopajo silno surovo. Če kdo oboli, mora ostati v šotoru, dokler popolnoma ne obtemore. Se le v zadnjih vzdihanjih ga vedejo v bolnico pod zdravniško oskrbo, ki je pa v največjih slučajih zamara.

Nadzor Polkovnik Roberto cav. Roberti, novelink 45. div. v Ilirske Bistrici, zahteva, da ga vse prebivalstvo brez ozira na spol pozdravlja, kakor tudi vse italijanske oficirje. Umetno je, da Bistričani za njegov ukaz popolnoma nič ne zmenijo.

Zivela Amerika! Neka gospodinja v Ilirske Bistrici je o prijliki, ko so Amerikanci vozili skozi trg, zaklicala: »Zivela Amerika, za kar so jo Italiani postavili pod vojaško kontrolo.«

Kako je v Goriči 16. februarja so Italijani v Goriči na slovensem način otvorili laško gimnazijo, ki je nameščena v prostorih bivše nemške gimnazije, določeno za slovensko realno gimnazijo. V Oblokah pri Tolminu so zaprli slovensko šolo, ker roditelji niso hoteli posiljati svoje otroke k italijanskem tečajem. V Goriči gospodarje brezobzirno župan Bombič, podpuščan Cesicutti, dr. Petarjan, stotnik Bramo, ki v družbi drugih zloglasnih elementov preganja vse, kar slovensko čuti in govori. Neprestano žalijo slovensko govorico in slovenski narod z neštevilnimi psovki. Aprovizacije je slaba in ne moke, ne sladkorja. Dobivajo se kava, nekaj riža, 150 gramov mesa na teden po 18 K. kg, riž po 6 K. testenine po 9 kron. Ni ne trovine, ne obri. Povsed vlača obča brezposelnost. Gledate raznino v Italiji, ki je znana le, da vlača na spol pozdravlja. Rekel je med drugim: Verujete li v našem razredu? Ali dobiva tudi >Tempsc fire?

Ameriške žene ne bodo volile.

Daily News poroča iz Washingtona, da je ameriški senat odbil dodatek k ustavi, ki zahteva žensko volilno pravico.

Grška - izdajniška? Bograd, 25. februarja (Ljub. k. ur.) Jugoslov. dop. urad poroča: Iz Soluna javlja: Grško časopis poroča, da v zadnjem času mnogo ob zbljanju med Grško in Italijo. Nekateri grški listi pričebujejo redno brzotavke iz Rima, glasom katerih Italija priznava upravitev grških zahtev. V teh brzotavkah se izraža zadovoljnost italijanskih krogov našrami, ki je baje naravnost priznal italijanski znaci Reke.

Wilson veruje v našo stremljenje. Boston, 24. februarja. (Ljub. k. ur.) Reuterjev urad poroča: V gorovu, ki ga imel predsednik Wilson ob svojem prijodu v Ameriko, je izjavil, da je dobil na mirovni konferenci zelo dobre vše. Rekel je med drugim: Verujete li v našem razredu? Ali Vam je znano, koliko držav je bil jih nemudoma napadlo, zato ne bi za njihovo svobodo stale garancije sveta? Uredite sedanjega mira ne bi mogle trajati za več generacij, zato ne bi zanje jamčile združene sile civilizirane sveta?«

Nameravan napad na Wilsona. Barzel, 25. februarja. (Ljub. k. ur.) Glasom dunajskega koresp. urada poroča: Central News: Prishi so na sled novega nameravane napade na Wilsona. V New Yorku so artilirali španskega anarchističa, ki je izjavil, da so hoteli napad izvršiti ob prihodu Wilsona v Boston. Zapri so 14 oseb.

Konec naših šol v Trstu.

Ko prvi dan, ko so Italiani zasedli Trst, so pokazali svojo moč, katero so začeli kruto vporabljati proti vsemu, kar je jugoslovanska. Zaprli so se vse naših šol, v katerih se je vsgajalo bodoče jugoslovansko pokolenje Trsta in ni upanja, da se bodo zoperi, dokler ostane v Trstu nepovabiljeni gost. Tik pred zasedbo je ostalo naše šolstvo na višku svojega razvoja. Imeli smo svojo slovensko gimnazijo, svoje učiteljske, trgovsko šolo, pet ljudskih in tri meščanskih šole, dvanajst otroških vrtcev in vrhunega prastaro srbsko šolo s pravico javnosti. Vsega skupaj smo imeli 28 učnih zavodov, kateri so danes vsi zaprli, vsled česar je brez vsakega pouka kakih 8000 naše dece. Na teh zavodih je delovalo 70 učiteljskih moči, izmed katerih je bilo 18 podpravljenih na šolah C. M. D. Državno uradništvo bivše Avstrije, vstevši učiteljstvo, je doblo od italiano, kateri so vse zavodne plačile za mesec decembra 1918. med temi tudi učiteljstvo nemških zavodov, edino le slovensko učiteljstvo ni dobitilo nitičesar.

Tako se pripravlja Italija na priseljek in sporazumno delovanje z našom v svojih novih određenih pokrajinah. Huje in brezobzirne kot kedaj nemška Avstrija, pritska jugoslovanski narod k tloru ter ga skuša s svojo žednoznano račinjnostjo in zloto zadevi, kjer zamore postati udarec smrtonosen, namreč na njegovem šolstvu.

Že zahaja del naše dece v italijanske šole, ker so se mu druge zaprile, tako upa spraviti vso deco v svoje zavode in tako poitalijančiti mlado generacijo. Kolikor poznamo Tržačane, se ta načrt kljub tem nasilstvom nikdar bo poslušala.

Laški značaj Reke. Laški listi hočajo z vso silo dokazati italijanski znaci Reke in se opirajo v ta namestitev, katero je provedel Consiglio nazionale. Kakšno je bilo to stetje, si lahko mislimo. Ker se je zdelo Lahom število svojih rojakov prenahalo, prisjeti so kratkomalo vse Italiane, ki so bili pred vojno na Reki, katere bi na sedaj zlasti iskali. V svoji nesramnosti priznavajo sami, da so več Recane jugoslovanske narodnosti, ki ne znajo ne pisati in ne brati, prisjeti k laški narodnosti. Kljub temu so se vedno naštehli konci nekaj nad polovico Lahov. Smešno pa je, da primerjajo Jugoslovane volku, ki hotejo pozreti nedolžnojagnje, namreč Laha. V svoji besnosti in onemoglosti si hočajo pomagati s posvajanjem, pa jim tudi to ne bude pomagalo.

Laški propaganda. Laški listi hočajo z vso silo dokazati italijanski znaci Reke in se opirajo v ta namestitev, katero je provedel Consiglio nazionale. Kakšno je bilo to stetje, si lahko mislimo. Ker se je zdelo Lahom število svojih rojakov prenahalo, prisjeti so kratkomalo vse Italiane, ki so bili pred vojno na Reki, katere bi na sedaj zlasti iskali. V svoji nesramnosti priznavajo sami, da so več Recane jugoslovanske narodnosti, ki ne znajo ne pisati in ne brati, prisjeti k laški narodnosti. Kljub temu so se vedno naštehli konci nekaj nad polovico Lahov. Smešno pa je, da primerjajo Jugoslovane volku, ki hotejo pozreti nedolžnojagnje, namreč Laha. V svoji besnosti in onemoglosti si hočajo pomagati s posvajanjem, pa jim tudi to ne bude pomagalo.

Laški propaganda. Laški listi hočajo z vso silo dokazati italijanski znaci Reke in se opirajo v ta namestitev, katero je provedel Consiglio nazionale. Kakšno je bilo to stetje, si lahko mislimo. Ker se je zdelo Lahom število svojih rojakov prenahalo, prisjeti so kratkomalo vse Italiane, ki so bili pred vojno na Reki, katere bi na sedaj zlasti iskali. V svoji nesramnosti priznavajo sami, da so več Recane jugoslovanske narodnosti, ki ne znajo ne pisati in ne brati, prisjeti k laški narodnosti. Kljub temu so se vedno naštehli konci nekaj nad polovico Lahov. Smešno pa je, da primerjajo Jugoslovane volku, ki hotejo pozreti nedolžnojagnje, namreč Laha. V svoji besnosti in onemoglosti si hočajo pomagati s posvajanjem, pa jim tudi to ne bude pomagalo.

Laški propaganda. Laški listi hočajo z vso silo dokazati italijanski znaci Reke in se opirajo v ta namestitev, katero je provedel Consiglio nazionale. Kakšno je bilo to stetje, si lahko mislimo. Ker se je zdelo Lahom število svojih rojakov prenahalo, prisjeti so kratkomalo vse Italiane, ki so bili pred vojno na Reki, katere bi na sedaj zlasti iskali. V svoji nesramnosti priznavajo sami, da so več Recane jugoslovanske narodnosti, ki ne znajo ne pisati in ne brati, prisjet

Naj intervju z ministrom dr. Kramem je prinesla tudi »Gazette de Lausanne«.

Poroča, Poročil se je g. Fran Pungartnik, trgovec v Lukovici s c. Mijo Zupančič, trgovko v Blagovici. Cestitamo!

Uradni list Izšla je 54. številka od 25. t. m. Prinaša naredbo o splošnem predgledu in klasifikaciji konj za 1919, imenovanje sovetnika generala občine Nova Štifta, ter mnogo razglasov, razpisov in natečajev, ediktov in objav. Opozorjam zlasti na razpisce cele vrste služb sodnih uradnikov VI. do IX. činovnega razreda, za mestna vodilj zemeljske knjige in sodnih pisarniških uradnikov IX.-XI. razreda, mest državnih pravnikov VII. in VIII. razreda, razpisca notarskega mesta v Dobriliški, razpis za cele vrste služb VII.-XI. činovnega razreda, aspirantov, kalkulantov, pomožnih moči, poduradnikov, uradnih in pomožnih slug pri poštnem čekovnem uradu za Slovenijo v Ljubljani, mest kanclista, pisarniških pomožnikov (pomožnici), pomožnega sluge, mitničarjev itd. pri magistratu v Celju, šolskih in pisarniških slug na obrti Šoli in montanističnem uradu, razpis ustanov itd.

Novi kolekci v voznih listih. Opozorjam prizadeve krogje na dodatek k načrbi poverjeništva za finance glede izdale novih kolkov in voznih listov z dn. 19. februarja 1919. štev. 381 Uradnega lista. Posebno je paziti na določbe glede železniškega prometa in izozemivom in glede zamene in žigosanja starih kolekrov in voznih listov.

Za poštno aspirante. Poštni aspiranti in aspirantice, ki so se morebiti prez sružbe, in čakajo, da se iha vpoklici v poštno službo, naj naznamjo nemudoma pismeno svoje sedanje bivališče poštnemu in brzojavnemu ravnateljstvu v Ljubljani.

Mornarjem in podčastnikom. Vsi oni najdi strojni podčastniki, elektrikarji, kurjači, opniški podčastniki ter topničarji, kateri so služili pri bivši A. O. mornaric, a želijo še v napred služiti pri jugoslovenski mornarici, naj se pismeno privlajijo pri evidentnem in informativnem uradu vojne mornarice SHS. v Ljubljani, štacijsko poseljstvo, Bavarski dvor. Tam se jih bodo zapisali ter po potrebi v službovanje vstopiti.

Sprejem k orodništvi. V celokupno orodništvo ujednjeni kraljevine Slovenske, Hrvatov in Srbov se sprejme veliko število orodnikov. Sprejmejo se vojaki in podčastniki, kateri tudi bivši vojaki v starosti od 25.-35. leta. Zakonita plača z dolžnimi znaša mesečno 200 dinarjev. V prejšnjem letu, kralj, dežela, 2) ali je podanik ujednjene kraljevine SHS. 3) predvzbora (dovršene šole), 4) ali je ozelenjen, vdovec z ali brez otrok, 5) ali je sposoben za vojaško službo, 6) je podati izjavko, da se zaveže služiti 3 leta ter tam, kamor bude vdeljen. 7) keda in kam, h kateri vrsti orodja je bivališče, koliko časa je služil, ter negevna dosedanja vprava ozroma nameščenje. Prošnji je pričasni mravstveno spričevalo pristojnega občinskega urada.

Beguncem! Italijanska komisija v Ljubljani je odpotovala. Opozorjam, da so vse prošne za vrhnitev in domovino brezuspešne. Treba je tedni čakati, da se ta zadeva uredi in potpeti toliko časa, dokler ne bo italijanska vlada v Rimu izdala tozadvene odredbe.

Stete živine. Dne 28. t. m. se vrši splošno stete goveje živine, koni pravičev, ove in koz. V Spodnji Šiški in na Barju se bo popisovalo od hleva do hleva, v mestu stanovišč lastnik živine pa jo morajo priti popisati označenega dne od 8. do 12. dopoldne v mestni popisovalni urad na magistrat (Galeševa hiša, pritličje). Občinstvo se opozarja, da se pravočasno in zanesljivo odzove uradnemu pozivu, da ne bo treba proti zamudnikom ostreših ukrepov.

Prvi brzovlak na progi Zagreb-Zemun. Zagreb, 25. februarja. Sinoči se je odpeljal prvi redni brzovlak na progi Zagreb - Zemun. Brzovlak bo odslej vozil redno vsak dan.

Mestna plinarja naznanja, da mora jutri, v četrtek, radi pomanikanja primernega premoga obrat in vsled tega oddajo plina ustaviti. To se bode zgodilo na ta način, da se bo pritisk plina popolnoma znižal. Stranke pa se opozarjajo na to, da pazijo, da bodo vse nipo dobro zaprti.

Obrat v tiskarnah se vsled tega svede omesti na ročni stavek. Dokler ne pride dober premog iz izozemstva, se bo to poznalo vsem listom.

JDS. V mariborskem okrožju so se ustanovile pretečeni teden 3 nove kraj organizacije JDS in sicer 19. februarja pri Sv. Marieti o. P. 20. februarja v Podbrežju pri Mariboru in 22. februarja pri Sv. Petru pri Mariboru.

Iz Most pri Ljubljani. Pretekelo nedeljo smo imeli v telovadnicu tukajšnje šole shod, ki ga je sklical JDS v Ljubljani. Dnevnih red je bil: Splošni politični položai in ustanovitev kraljevine organizacije JDS v Mostah. Shod je bil precev dobro obiskan. Govoril je g. dr. P. Pestotnik. Shoda so se udeležili tudi soc. dem. in eden ali dva občinska odbornika iz Most. Po končanem jedrmat in stvarnem govoru g. dr. Pestotniku se je oglašil k besedi tudi eden izmed soc. dem. Na negevna vprašanja je odgovoril g. dr. Pestotnik. Po shodu se je izvolil vpravljalni odbor za ustanovitev kraljevine organizacije JDS v Mostah.

Prva slovenska prireditev v Kočevju. Kočevski Slovenci prirede na pustno nedeljo v »Pivovarnici prvo slovensko prireditev v Kočevju pod vodstvom slovenskega damskega odbora, (predsednica ga je dr. Šajovičevič v ob sodelovanju slovenskega pevskega zborov v Kočevju. Vodja z. kaplan Pirkovič). Na programu je poleg petja tudi srečeval, žalilja pošta, godba, sviranje na violinu, deklamacije itd. V kratkem je prizakovati ustanovitev pevskega društva. Čisti donos te veselica je namenjen tem ustanovitvam. Vsi Slovenci in prijetelji naši, dobrodošli!

Postajališče Bitinje. Dne 1. marca 1919 se otvoril na progi Jesenice-Ljubljana med postajama Kranj in Skofja Loka postajališče »Bitinje« za osnovni promet in prtljage do teže 50 kg. Odprava se vrši začasno potom naknadno na določenih urah določeno v skladu

V Rudah se je vršil 28. februarja tako dobro obiskan javen shod JDS. Govoril prof. Voglar in dr. Lipold. Šoštanj. V nedeljo, dne 16. februarja se je vršilo poljudno predavanje izobraževalnega odseka Šoštanjskega Sokola. Predaval je naš narodni delavec Anton Kurnik, poslovodja v Skalnem rudniku: »Iz Koroške zgodovine«. V sedanjem času, ko se dolgoje meje med Slovenci in Nemci na Koroškem, ga pač ni kmalu umestnešega predmeta za predavanje. Ne samo, da se z njim priporočemo ljudstvu vojničut, da na Koroškem ne zahtevamo za se nič krivlje, temveč le tiriamo način našo sveto Staro pravdo, smo iz predavanja tudi posneli s kako brezmejno lokavostjo so nam Nemci ropali naše pravice. — Taka predavanja izredno ugodno vplivajo na deloma že nezadovoljno ljudstvo in le pozdravljanje delovanje omenjenega izobraževalnega odseka, ki priredi tudi v nedeljo 9. marca ob 3 popoldne v Vasletovi dvorani v Šoštanju novo predavanje in sicer takrat »O narodnem gospodarstvu. Vabimo k obilni udeležbi!«

Shod v Pliberku. Na pustno nedeljo 2. marca 1919 ob 9% dopoldne se vrši v Pliberku velika Jugoslovenska manifestacija. Govorijo govorniki vseh strank.

»Halkina zaobljuba« je film, ki ne vsebuje nikakih razburljivih in zaplenilnih dejani, vendar mu sledi gledalec do konca z napetim zanimaljenjem. Vrši se deljanje na dvoren rusko - poljskega slahlčiča. Mladi grofje se vrne po dokončanih studijah domov in se zanimali za vrednost devizne centrale za kraljevino SHS. Zagreb, 23. februarja. Ustanovitev devizne centrale za kraljevino SHS. Zagreb, 23. februarja. Listi poročajo, da se bo v prihodnjih dneh osnovala za teritorij kraljevine SHS po iniciativi vlade posebna devizna centrala.

Prost promet po Jadranu. Lugano, 25. februarja. Italijanski trgovski minister se je izrazil nasproti zastopniški časopisu, da bo mednarodna konferenca dvignila s 1. marca blokado Adrije in da bo trgovski prost promet po vseh jadranskih lukah in zalednjih zoperstavljen. Obenem s to odredbo se bo dovolil tudi prost promet z nekdanjimi nemškimi koloniami in s Sibiri. (Kakor smo poročali s tem, da so izpuščeni vsi arrestanti iz zaporov.)

KAJ VEDO LAHI O NAS.

Geneva, 26. februarja. »Corriere d' Italia« z dne 23. t. m. poroča o protisrbskem gibanju na Hrvatskem, na čigri čelu stoji Frankova stranka.

DRAGOCENO PRIZNANJE.

Geneva, 26. februarja. »Idea Nazionale« od 24. t. m. piše na uvodnem mestu o nujni potrebi takojšnjega popolnega poitalijanjenja Trsta in Reke. (S tem torej priznava, da ti mesti nista tako laški, kakor pripoveduje svetu.) Isto list se obrača proti rastocemu francoskemu vplivu na Hrvatskem.

NEMIRI V ITALIJII.

Geneva, 26. februarja. Italijansko časopisje o nemirih v Italiji ne poroča niti z besedico. Privatna poročila v Švici pa ponavljajo, da so nemiri, ki se so vršili te dni, imeli velik obseg in da vlaži v celini Italiji izvanredno nezadovoljno razpoloženje, posebno tudi se v armadi.

Geneva, 26. februarja. V Milanu je predaval minister Ciuffelli o italijanski trgovski politiki. Pri predavanju je prisko do burnih nemirov, ki so se razvili v veliko demonstracijo proti vladni. V Turinu se je 24. t. m. zvečer zbrala množica mnogih tisočev na Corso Bicardi, da pozdravi amnestiranca, ki bi se bili moralni povrniti iz zaporov. Generalna stavka je odložena do 25. t. m. Ce se ta dan amnestiranci še ne vrnejo, grozi generalna stavka v celem turinskem tvorniškem okrožju. Iz zaporov izpuščeni glavni urednik Avantija Serija, ki je vodil strogo parlamentarna. Zato je verjetno, da bo podal demisijo tudi minister brez portfelja dr. Rajčević (Crnogorac), ki tudi ni izvoljen v državno veče.

KORAČ NI ODSTOPIL.

Beograd, 26. februarja. (Lj. kor. u.) Jugoslovanski dopisni urad poroča:

Jugoslovanski urad poroča, da je začela takoj s svojim delom.

SPAHO ODSTOPIL, KER NI IZBRAN.

Beograd, 26. februarja. (Lj. kor. u.) Jugoslovanski dopisni urad poroča:

Minister za rudarstvo in gozdarstvo dr.

Mehmed Spaho je podal demisijo, ker

ga ni nobena muslimanska stranka izvolila v narodno predstavništvo. Vsak

minister mora namreč biti tudi obenem

član narodnega predstavništva, ker je vladu strogo parlamentarna. Zato je verjetno, da bo podal demisijo tudi min-

ister brez portfelja dr. Rajčević (Crnogorac), ki tudi ni izvoljen v državno veče.

KORAČ NI ODSTOPIL.

Beograd, 26. februarja. (Lj. kor. u.)

Jugoslovanski dopisni urad poroča:

Vest, da je podal demisijo minister za

socialno skrbstvo Vitomir Korač, ne

odgovarja resinci.

Poizvedbe.

Najdena je bila pri vlaku št. 2213

dne 20. srečna večja vstopa denaria,

kajer je sprevodnik Jož. Rus oddal na

postajen uradu v Novem mestu. Kdor

je izgubil, lahko dobi tam nazaj.

Dne 20. t. m. se je izgubil od gostil-

ne na Dolenski cesti v Ljubljani

do Kozlerjeve pristave. Orni vasi pre-

cevi plebil, črn. usnjal ročni kovček. Na-

diteli naj ga odda proti nagradi v soli

na Barju.

Izgubljena listnica. Begunc je izgubil

na hodnik pred posredovalnico za begunce

listnico s približno 300 K denaria ter voj-

nimi osebnimi listnicami. Posredovalni urad

za begunce prosi, da oni, ki je listnico dobil,

isto takoj vrne na Posredovalnem uradu.

Dunajska cesta 38/1.

Izgubil se je včeraj oče, star okoli 66

let, običen je v rjav obliko z rjavim klobu-

kmečkega stanu, postavlja je srednje,

lassi sive. Mož je nameč slabomav. Kdor

kar včen je, naj je naznani Rezi Gros,

vas St. Jurij, pošta St. Vid pri Žaliči. 2400

Izgubljeno. Dne 18. februarja se je izgubil črna denarnica z približno

10 K gotovine in listkom barvarja Me-

ra, na delnički cesti v Ljubljani do Predovi-

čevega selja. Ker je izgubiteljica uboga

služkinja se prosi, da odda pošteni naj-

diteli omenjeno v pokarji Jezeršek v

Udmati proti primerni nagradi.

Najdena je je legitimacija na ime Erja-

vec. Dobi se nazaj v našem upravitvu.

Kdo včen je? Isče se državna Cejeva

iz Gorice na Placuti Gosp. D. F. iz Gorice

iz rad vedel za družino in lej svetuje, naj

se vrne. Slavoj Troš, narednik I. srb.

hr. sr. polka v Skopju, isče svojega bra-

Josipa. Pismo janji se nahaja v našem

uredništvu. Kdor bi kaj vedel o njem, na-

nam sporo

Svedske kapljice srebrano pokojeno hoh-bavni organa i svim bolestima zainde. Usljed njihove djelatnosti i ugodnog nagorkog teka jesu već više od od stotine godina najboljubljenje djetičko domaće sredstvo. Podražuje tek, jačaju želudac, pospešuju probavu, ublažuje grčeve, razređuju so-kove i uređuju stolicu. Odstranjuju mučninu, podražaju na vrštanje, zigaricu i ostale želudatne tegobe. 1664
Prave su samo sa „Salvator“ markom.

S. MITTELBACH, „Salvator“ lekarna i drogerija Zagreb, Jelatičev trg 2.

Gospodinje, ne zamudite prilike!

ter si naročite za poskušnjo eden, dva ali več kosov dobrega pralnega mila 20% ali 30% v kosi po 100 gr. ali 200 gr. 1825

20% pralno milo komad K — 40 vin.

30% — 60 in K 1:20

38—40% toaletno 2:50

poštni zavitek 5 kg 20% pralnega mila franko povzetje K 22:70

5 30% 32:70

Razpošilja: tvrdka JANKO PINTAR, Sp. Siška, Ljubljana.

Slavnemu občinstvu v mestu in na deželi vladino sporočam, da sem, vrnivši se iz vojne, zopet začel izvrševati svojo vrtnarsko obrt. Sprejemam vsa v svojo stroko spadajoča dela ter se posebno priporočam v napravo in negovanje privatnih vrtov. 2196

Iz lastne drevnestice imam na razpolago večjo množino raznega lepotičnega grmičja, rožnatih modrih in rdečih vrstic plesalk, španskega bezga (Flieder), debelega rdečega grozdija, ter cepljenih visečih in okroglih jesenov.

Z odličnim spoštovanjem

ANTON FERANT,
umetni in trgovski vrtnar,
v Ljubljani, Ambrožev trg štev. 3.

KAPITALIST

se isče kot
delujoči ali
tih družabnik

za prvovrstno tovarniško podjetje v okolici Ljubljane. Uspeh podjetja je zagotovljen. Najboljša prilika za dobro naložbo denarja in ustanovitve eksistence. Ponudbe do 3. marca na upravo „Slovenskega Naroda“ pod „Kapitalist“. 2360

Mesarske tehnicne
lastnega izdelka ima v zalogi tvrdka
KAROLUSAR, Maribor. D.
Grajska ulica štev. 28.
— Tovarna vsakovrstnih tehnic. —
Cene zmerne. — Popravila točno in ceno.

F. Čuden Sin
nasproti glavne pošte v Ljubljani.

Pozor, trgovci in preprodajalci!

Nudim po maksimalni ceni tudi sledeće blago: poper celli in smeti, kumeno oružje in levantinsko, toaletno milo inozemskih tvornic, pravo kolinsko cikorijsko, koko, jaz, dober, kremo za čevlje, cigaretno stročnice, riž, kašo, kocke za juho in güljaž. Mitodije (drogove) odprete in v kartonili po 130 zavojčkov, eau de Cologne, prave francoske pudre, pravi otig ruski čaj „Royal“, odprto in v zavojčkih. Nadalje moje proizvode „Milka“ n. pr.: kava s sladkorjem „Milka“, lužina za pranje perila „Milka“, vaniljni sladkor „Milka“, pršaček za pecivo „Milka“, toaletno milo „Milka“ in ostalo špecijalno-kolonialno blago. — Priporočamo oso-bito svojim stalnim naročnikom pošutiti se, dokler traja zaloga. Pozor! Milo za perilo paketi 5 kg franko vsak kraj Jugoslavije 22 K.

Gjorgie Vučković tvornica proizvoda „Milka“ Zagreb, Nikoliteva ul. 9.

Hlačevina,
Sukno.
Razno blago za
ženske oblike.
Moške, ženske in
 otročje negavice.
Moške hlače.
Ženski predpasniki
Rokavice
In razno drugo ma-nufakturno blago.

Št. 2521. 2339

Razglas.

Štetje živine.

Vsed odredbe deželne vlade SHS z dne 14. februarja 1919, št. 2242, se ima dne 28. februarja 1919 izvršiti splošno štetje živine, konj, prašiče, ovc in kož.

Ta posel bodo v Ljubljani opravile tri komisije in sicer se bo v Spodnji Šiški in na Barju popisovalo od kleva do kleva, dočim bo komisija za pravo mesto poslovala 28. februaria 1919 od 8 do 12 dopoldne v mestnem popisovalnem uradu na magistratu (Galetova hiša, pritličje, desno), kamor morajo v mestu stanjuči lastniki živine priti popisati svojo živino.

Pričakovati je, da bo vsakdo pravocasno in po svoji vesti storil svojo dolžnost.

Mestni magistrat Ljubljanski,
dne 20. februarja 1919.

Trgovsko podjetje

išče v sredini mesta dve ali tri prazne sobe za pisarno. Posredovanje se honorira. Naslov se polzve pri upr. Sl. Naroda. 2322

Naznanilo.

Spodaj podpisani naznanjam tem potom, da sem odpril svojo sodarsko delavnico na Selu štev. 24.

in se priporočam slov. občinstvu za vso v to stroko spadajoča dela. — Za dobro delo jamčim.

Ludvik Tišler, sodarski mojster.

Francelj Šaler

je poročil danes

Zofko Grabrijanovo

Metlika, 24. februarja 1919.

Naročite

najboljši navodilo (recept), kako se napravi dobra domača pihač po ceni; kakor vino, ribiško vino, vermut, jabolčnik in hrustovec. Vsak ga lahko doma pije. — Proti placišču K 6 — na moji naslov pošiljam vsakemu vsa natobna navodila (Rec.). 1980

Odprto odd: Bogat zastrešek!
Naslov: Komisija laboratoriј VINSKA KLET P. W.
Pošta: Stora J. Z. Spod Štajersko

Alojzij Seršen
trgovec in posestnik
Tonka Seršen roj. Vidmar
poročena
Veržej-Ljutomer dne 25. februarja 1919. Ljutomer-Videm

Kupujem
jelove i borove daske i trupce
IVAN HARTL,
Zagreb, Djordžićeva ulica br. 8a.

Odvetnik
- Dr. Ivan Vasič -
naznanja, da je otvoril
odvetniško pisarno
v Novem mestu, Glavni trg 86.

Modni salon
MARIJA GÖTZL
v Ljubljani 2265
Židovska ulica 8. — Podružnica Židovska ulica 7.
priporoča najnovejše damske svilene klobuke ter čepice v največji izberi.

Vabilo
XXXVII. redni občni zbor
Posojilnice v Mariboru,
rgistrirane zadruge z omrežjem poroštov, za leto 1918,
ki se vrši v nedeljo, dne 9. marca 1919 ob 10. uri
dopoldne v sejali sobi (Marodni dom).

DNEVNI RED:

- 1.) Porotilo ravnateljstva.
- 2.) Poročilo nadzorništva.
- 3.) Odobrenje računskega sklepa za upravno leto 1918 ter razde-litev čistega dobička.
- 4.) Volitev dveh članov ravnateljstva.
- 5.) Volitev enega člana nadzorništva.
- 6.) Sprememba pravil.
- 7.) Slačnost.

V MARBORU, dne 24. februarja 1919.

Ravnateljstvo.

Podružnica „CROATIA“

gozdne industrijske del. d. Marije Terezije cesta 2.

kupuje

gozdove, vsake vrste rezane in okroglega lesa, drva, oglje itd. po najvišjih cenah.

Svojo obrt priporoča

JOSIP MEKINDA

pleskar, sebo-črkoslikar

2345

Cesta na Rudolfovovo železnico 7, zraven gostilne „NOVI SVET“

Tudi vajenec za to obrt se sprejme.

Zaloga pohištva in tapet

ERNST ZELENKA,

oblastveno zaprtezeni izvedenec

Šolska ulica 5 MARIBOR Gospodska ulica 25

priporoča svojo bogato zalogo najraznovrstnejšega pohištva: spalnih, jedilnih sob klubnih garnitur, divanov, otoman, žilne za madrac itd. 2236

Največja izbera. Zmerne cene. Solidna postrežba

Potom javne dražbe

se bo v skladisču Balkan, Dunajska cesta 33,

v sredo, dne 5. sušca ob 9. uri dopoldne

prodajalo raznovrstno predvojno blago za moške in ženske oblike, večje število lesih, okusno narejenih zimskih sukenj in površnikov ter raznovrstne oblike za deške in moške.

Ker je blago dobro, naj nikdo ne zamudi ugodne prilike, si ga po ceni nabaviti!

Zadruga trgovaca

Zagreb, Ilica 37

Telefon 8-39

nudi dokler bo kaj zaloge:

Rozine
Milo
Kristalne sedo
Pekmez (mezga) od slič
suhe slike

Sladko papriko
Lužni kamen 128%,
namizno olje
kolomaz
Singapoorski paper.

Prostovoljna javna dražba.

V soboto, dne 1. sušca 1919, se bode na Miklošičevi

cesti št. 6/III. nadstropje, prodajala sobna oprava, kakor: stenska ura, obežalo, podobe, knjige, otroška miza, otroška postelja, omara, sve-tilke, klobunci, igrače in drugo.

Prodaja se vrši od 9. do 12. ure dopoldne in od 3. do 5. ure popoldne.

Kupci se vabijo.

Ne zamudite

svoje nemoderne kranjske stvari, naprimer: boje, muze, plašče itd. poslati v I. Jugoslovansko kranjsko in strojarnico,

kjer se vse po najnovejši fazoni lepo in po ceni popravi, na željo tudi shraní cez poletje.

Nadalje prevzemam v strojjenje in popolno izdelavo vsakovrstne surove kože, kateri izgotovim lepo in po ceni v najkrajšem času.

Izdelujem tudi častniške čepice po meri ter imam v zalogi prave izvirne znake za čepice, prave srbske cpletete, zvezde itd.

LUDOVIK ROTH,

krzinarski mojster

Franc Jožeta cesta št. 3, I. nadstropje.

Št. 441.

2429

Razglas.

Mestna hranilnica v Kranju je vsled sklepa upravnega odbora v seji dne 20. februarja 1919 znižala obrestno mero za hranilne vloge na

2%.

in sicer počenši z dnem 1. marca 1919.

Rentni davek z vojnimi pribitkoma plačuje hranilnica še nadalje sama iz lastnega premoženja.

Vložnikom je prosto voljo dano, da dvignejo svoje hranilne vloge, ako niso zadovoljni z znižanjem obrestne mere.

Ravnateljstvo Mestne hranilnice v Kranju,

dne 22. februarja 1919.

Št. 2234. 2261

Dražbeni razglas.

V pondeljek, dne 3. marca 1919 in — po potrebi — naslednjo dni ob 9. uri dopoldne se bo oddalo iz skladisča v kemični tovarni v Mostu pri Ljubljani na javni dražbi približno 100 različnih sodov, 20 hrastovih kvasnih kadi po 36 hl, 47 raznih kadi od 5 do 180 hl, lesena stena (pregrada), 2000 steklenic.

Izdražitelji morajo kupljeno blago takoj plačati v gotovini in odstraniti na lastne stroške.

Dražbeni komisija si pridružuje pravico ponudbe pod izključnimi cenami zavrniti, kakor tudi spekulativne nakupe preprečiti.